

TIA-gegevens vwo 2024

Albert van der Kaap

Cito streeft ernaar dat de vragen een p-waarde hebben van tussen 40-80, eronder zijn de vragen in principe te moeilijk, erboven te eenvoudig en daarmee niet onderscheidend genoeg. In dit examen gold dit criterium voor 77% van de vragen.

12% van de vragen had een p-waarde lager dan 40 en ook 12% had een p-waarde hoger dan 80.

Tien vragen (38%) hadden een p-waarde lager dan 50, waarvan drie (12%) onder 40, waarvan twee (8%) onder 20.

1	2	0	0,63	0,28	1,3
2	2	0,4	0,69	0,21	1,4
3	2	0,2	0,83	0,26	1,7
4	3	0,7	0,41	0,35	1,2
5	3	0,1	0,62	0,2	1,9
6	2	2,9	0,33	0,23	0,7
7	4	0,7	0,5	0,29	2
8	3	0,8	0,54	0,28	1,6
9	3	0,8	0,46	0,24	1,4
10	4	0,6	0,63	0,36	2,5
11	2	5,3	0,41	0,26	0,8
12	3	0,7	0,68	0,24	2,1
13	4	0,1	0,72	0,2	2,9
14	2	0,4	0,84	0,2	1,7
15	2	1,1	0,71	0,22	1,4
16	3	3,2	0,41	0,33	1,2
17	2	1,6	0,66	0,24	1,3
18	4	2	0,42	0,24	1,7
19	1	11,7	0,17	0,2	0,2
20	2	0,4	0,49	0,34	1
21	2	1,3	0,82	0,15	1,7
22	3	1,4	0,45	0,23	1,3
23	4	0,9	0,75	0,26	3
24	4	1,9	0,19	0,24	0,7
25	2	5,8	0,54	0,34	1,1
26	3	3,6	0,61	0,21	1,8

De moeilijkste vragen

Opvallend dat zowel vmbo-gtk-leerlingen als vwo-leerlingen struikelden over een vraag waarin zij een naam moesten geven aan een gebeurtenis of een beleid uit de buitenlandse politiek. Was dat in het vmbo De Anschluss, in het vwo ging het om de verzoeningspolitiek. Dit begrip maakte toch echt deel

uit van de te kennen begrippen. Een verklaring zou kunnen zijn dat dat het Verdrag van Locarno zelf niet gekend hoefde te worden en dat het leggen van een relatie met de verzoeningspolitiek daarom te veel gevraagd was.

Syllabus: *De Duitse economie had te lijden van de hoge herstelbetalingen en het verlies van grondstofrijke gebieden. Zij bloeide pas weer op dankzij het Dawesplan en de verzoeningspolitiek met Frankrijk.*

Vraag 19 p-waarde 17

Eind 1925 werd het Verdrag van Locarno getekend. Hierin erkenden Duitsland, België en Frankrijk de grenzen die in 1919 waren vastgelegd in het Verdrag van Versailles. De Duitse minister van buitenlandse zaken zette zich in het bijzonder in voor het tot stand komen van dit verdrag.

1p 19 Noem het buitenlands beleid van Duitsland waarbij dit verdrag aansloot.

maximumscore 1

Kern van een juist antwoord is: Dit verdrag sloot aan op de verzoeningspolitiek.

Niet toevallig heeft een van de slechtst beantwoorde vragen op vwo net als op havo betrekking op de zogenaamde 'Umsiedlung'. Blijkbaar heeft dit aspect van de naoorlogse geschiedenis in de klas niet alleen op havo, maar ook op vwo weinig aandacht gekregen. Van oudsher zijn het streven naar samenwerking in Europa en het ontstaan van de Koude Oorlog thema's die de aandacht vroegen. De ingrijpende gevolgen voor een deel van de van oorsprong Duitse bevolking in Oost-Europa en de ontwrichtende gevolgen voor de rest van Duitsland kregen minder tot geen aandacht. Zij waren immers de daders, geen slachtoffers.

Vraag 24 p-waarde 19

Bron

In december 1970 tekent Brandt het 'Verdrag van Warschau' met Polen. Hij spreekt vanuit de Poolse hoofdstad via de televisie zijn West-Duitse landgenoten toe:

Groot leed trof ons volk, vooral onze Oost-Duitse landgenoten. (...) degenen die hun geboortegrond hebben moeten verlaten, hebben de bitterste prijs voor de oorlog betaald. Ik wil van spookverhalen niets weten, niet van Duitse en ook niet van Poolse: de geschiedenis van de Duitse oostelijke gebieden kan niet willekeurig worden herschreven. Onze Poolse gesprekspartners weten wat ik aan hen ook in hun eigen land nog eens met alle duidelijkheid zou willen zeggen: dit verdrag betekent niet dat wij onrecht erkennen of gewelddadigheden rechtvaardigen. Het betekent niet dat wij verdrijvingen achteraf wettigen.

Gebruik de bron

Willy Brandt wil de West-Duitse bevolking overtuigen dat zijn Ostpolitik juist is.

4p 24 Leg uit, telkens met een andere verwijzing naar de bron:

– welke angst over de Ostpolitik Brandt onder de bevolking in de BRD wil wegnemen, en

– welke doelgroep in de BRD Brandt in dit fragment in het bijzonder toespreekt.

maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Brandt wil de angst wegnemen dat de BRD omwille van de goede betrekkingen met het Oostblok de belangen van haar eigen burgers uit het oog verliest / dat door de invoering van de Ostpolitik te veel wordt toegegeven aan Oost-Europese landen, 1
- door te benadrukken dat hij de Poolse regering heeft gezegd dat dit verdrag niet betekent dat de geschiedenis (van Duitse gebieden) wordt herschreven / dat de West-Duitsers onrecht toestaan. 1
- Brandt spreekt in het bijzonder tot de Heimatvertriebenen, 1
- door te zeggen dat de Duitsers die na de oorlog zijn verdreven / hun geboortegrond moesten verlaten "een bittere prijs" moesten betalen / dat de verdrijvingen niet worden erkend als wettig. 1

Opmerkingen

- *Alleen als het antwoord (bij de eerste deelvraag) een juist voorbeeld bevat van angst die Brandt wil wegnemen en (bij de tweede deelvraag) ingaat op de Heimatvertriebenen, wordt 1 scorepunt toegekend aan een daarbij passende verwijzing naar de bron.*
- *Als het antwoord op beide deelvragen dezelfde verwijzing naar de bron bevat, wordt alleen aan de eerste juiste verwijzing scorepunten toegekend*

Eerlijk gezegd begrijp ik wel waarom leerlingen zo slecht scoorden (p-waarde 33) op deze vraag. Ik moest de vraag drie keer lezen om hen enigszins te begrijpen en toen nog zou ik een verkeerd antwoord hebben gegeven. Ik denk dat elke docent hier de vraag zou hebben gesteld: Waarom kreeg Arnolfini van Filips een belangrijke positie aan zijn hof?

Vraag 6, p-waarde – 33

De schatrijke Italiaanse bankier Giovanni Arnolfini vestigde zich in Brugge. Rond 1461 besloot de Bourgondische hertog Filips de Goede om Arnolfini een belangrijke functie aan zijn hof te geven **en** hem te benoemen in een ridderorde.

Ik vraag me bovendien af of je de eerste twee motieven in het antwoordmodel politieke motieven kunt noemen (het derde is overduidelijk een politiek motief), maar hierover kun je waarschijnlijk van mening verschillen.

2p Beredeneer:

- op welke wijze Arnolfini als bankier een positie kreeg die ertoe leidde dat Filips de Goede hem een belangrijke functie gaf aan het hof, en
- welk politiek motief Filips de Goede had voor de benoeming van Arnolfini in een ridderorde.

maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Als bankier kon Arnolfini leningen/voorschotten geven aan Filips de Goede waardoor hij werd beloond met een functie aan het hof / zodat Filips de Goede hoopte op meer leningen in ruil voor de benoeming.¹
- Met de benoeming in een ridderorde zorgde Filips de Goede ervoor dat Arnolfini de status kreeg die paste bij het hof / liet Filips de Goede zien dat hij trouwe medewerkers beloonde / met de benoeming van patriciër tot ridder verminderde Filips de Goede de macht/invloed van de adel. 1

Geen oriëntatiekennis

De p-waarde van vraag 20, 46, maakt - in extremis - duidelijk hoezeer het CVtE het examenprogramma naar zijn hand heeft gezet. Vwo-leerlingen hadden in het verleden relatief weinig moeite met chronologievragen, maar deze vraag is door nog geen 50% van de leerlingen goed beantwoord.

Tijdens het examen zou oriëntatiekennis worden getoetst, maar daar is hier natuurlijk helemaal geen sprake meer van.

Je mag het met het vigerende examenprogramma eens zijn of niet, je mag weer terug willen naar de 'oude' situatie met twee thema's, of een heel ander centraal examen voorstaan, maar het is onbestaanbaar dat niet het leerplaninstituut, maar het toetsinstituut het examenprogramma maakt.

Vraag 20 p-waarde 46

De volgende gebeurtenissen uit het leven van de Chinese keizer Puyi staan in willekeurige volgorde:

1. Mao liet Puyi in een gevangenis heropvoeden tot een communistische modelburger van de pas opgerichte Volksrepubliek China.
2. Nadat tijdens de Grote Noordelijke Veldtocht de tombe van Cixi werd verwoest, ontstak Puyi in grote woede en deed uitgebreid zijn beklag.
3. Puyi moest zijn paleis verlaten op bevel van de plaatselijke militaire bevelhebber Feng, die daarna Sun Yat-sen naar Peking haalde.
4. Puyi werd door Japan benoemd als keizer van Mantsjoerije.
5. Sovjettroepen namen Puyi gevangen aan het eind van de Tweede Wereldoorlog.
6. Tijdens de Culturele Revolutie werden bezittingen van Puyi, zoals zijn sofa en bureau, in beslag genomen. 2p 20 Zet de gebeurtenissen in de juiste chronologische volgorde van vroeger naar later.

Noteer alleen de nummers

maximumscore 2

De juiste volgorde is: 3, 2, 4, 5, 1, 6

Opmerking Als door het weglaten van één foutief geplaatst nummer een verder complete en foutloze reeks ontstaat, wordt 1 scorepunt toegekend.